

Spis treści

Wstęp	17
O autorach	19
Podziękowania	21

Część I	
Wprowadzenie	23

Rozdział 1. Dziesięć podstawowych zasad ekonomii	25
1.1. Co to jest ekonomia?	25
1.1.1. Problem ekonomiczny	25
1.1.2. Rzadkość zasobów i konieczność wyboru	26
1.2. W jaki sposób ludzie podejmują decyzje?	27
1.2.1. Zasada 1: ludzie muszą stale dokonywać wyborów	28
1.2.2. Zasada 2: kosztem jest to, z czego trzeba zrezygnować, żeby uzyskać coś innego	29
1.2.3. Zasada 3: racjonalni ludzie myślą w kategoriach wielkości krańcowych	30
1.2.4. Zasada 4: ludzie reagują na bodźce	31
1.3. W jaki sposób ludzie współdziałają ze sobą?	32
1.3.1. Zasada 5: handel może się opłacać wszystkim	32
1.3.2. Zasada 6: rynki stanowią zwykle dobrą formę organizacji aktywności gospodarczej	33
1.3.3. Zasada 7: czasami państwo może usprawnić funkcjonowanie rynku .	34
1.4. W jaki sposób działa gospodarka?	35
1.4.1. Mikroekonomia i makroekonomia	36
1.4.2. Zasada 8: poziom życia zależy od ilości wytwarzanych dóbr i usług	37

1.4.3.	Zasada 9: ceny rosną, gdy państwo drukuje zbyt dużo pieniędzy . .	38
1.4.4.	Zasada 10: w krótkim okresie społeczeństwo musi wybierać między inflacją a bezrobociem	39
1.5.	Podsumowanie	40
Rozdział 2. Myśleć jak ekonomista		44
2.1.	Wprowadzenie	44
2.2.	Ekonomista jako naukowiec	45
2.2.1.	Empiryzm	45
2.2.2.	Metoda naukowa: obserwacja, teoria i znowu obserwacja	47
2.2.3.	Empiryzm czy racjonalizm?	48
2.2.4.	Rola założeń	49
2.2.5.	Eksperymenty w dziedzinie ekonomii	49
2.2.6.	Modele ekonomiczne	51
2.2.7.	Pierwszy model: wykres ruchu okrężnego	52
2.3.	Ekonomista jako doradca polityczny	54
2.3.1.	Analiza pozytywna i analiza normatywna	54
2.4.	Dlaczego ekonomiści różnią się poglądami?	56
2.4.1.	Rozbieżność poglądów naukowych	56
2.4.2.	Rozbieżność wyznawanych wartości	57
2.4.3.	Wrażenia a rzeczywistość	58
2.4.4.	Ekonomiści jako decydenci	60
2.5.	Co dalej?	61
2.6.	Dodatek: wykresy i inne narzędzia pomocnicze stosowane w ekonomii	64
2.6.1.	Funkcje matematyczne	65
2.6.2.	Wykresy jednej zmiennej	67
2.6.3.	Wykresy dwóch zmiennych: układ współrzędnych	69
2.6.4.	Krzywe w układzie współrzędnych	72
2.6.5.	Nachylenie krzywej	75
2.6.6.	Związek przyczynowo-skutkowy	77
2.6.7.	Ograniczona optymalizacja	80
2.6.8.	Wartości realne i nominalne	80

Część II

Podaż i popyt, czyli jak działają rynki	83
--	-----------

Rozdział 3. Podaż i popyt jako siły rynkowe	85
--	-----------

3.1.	Rynki i konkurencja	86
3.1.1.	Rynki konkurencyjne	86
3.1.2.	Konkurencja doskonała i konkurencja niedoskonała	87
3.2.	Popyt	88

3.2.1.	Krzywa popytu: zależność między ceną a wielkością zapotrzebowania	88
3.2.2.	Popyt rynkowy a popyt indywidualny	90
3.2.3.	Przesunięcie krzywej popytu a przesunięcie wzdłuż krzywej popytu	93
3.2.4.	Obliczanie ceny i ilości	97
3.3.	Podaż	98
3.3.1.	Krzywa podaży: zależność między ceną a ilością oferowaną	98
3.3.2.	Podaż rynkowa a podaż indywidualna	100
3.3.3.	Przesunięcie krzywej podaży	102
3.3.4.	Podaż w ujęciu matematycznym	104
3.4.	Podaż w połączeniu z popytem	105
3.4.1.	Równowaga rynkowa	105
3.4.2.	Cena jako wskazówka	108
3.4.3.	Równowaga rynkowa w ujęciu matematycznym	110
3.4.4.	Trzy etapy analizy zmian stanu równowagi rynkowej	114
3.5.	Podsumowanie: ceny a alokacja zasobów	121

Rozdział 4. Elastyczność i jej zastosowania 127

4.1.	Elastyczność cenowa popytu	127
4.1.1.	Elastyczność cenowa popytu i warunkujące ją czynniki	128
4.1.2.	Obliczanie elastyczności cenowej popytu	129
4.1.3.	Metoda punktu środkowego (elastyczności łukowej)	131
4.1.4.	Metoda elastyczności punktowej popytu	132
4.1.5.	Różnorodność krzywych popytu	133
4.1.6.	Suma wydatków i utarg całkowity a elastyczność cenowa popytu	136
4.1.7.	Elastyczność i suma wydatków a krzywa popytu o przebiegu liniowym	140
4.2.	Inne rodzaje elastyczności popytu	142
4.2.1.	Elastyczność dochodowa popytu	142
4.2.2.	Mieszana elastyczność cenowa popytu	142
4.3.	Elastyczność cenowa podaży	143
4.3.1.	Elastyczność cenowa podaży i warunkujące ją czynniki	144
4.3.2.	Czynniki warunkujące elastyczność cenową podaży	144
4.3.3.	Obliczanie elastyczności cenowej podaży	147
4.3.4.	Zastosowanie metody punktu środkowego do obliczania zmian procentowych i elastyczności	147
4.3.5.	Metoda elastyczności punktowej podaży	148
4.3.6.	Różnorodność krzywych podaży	148
4.3.7.	Utarg całkowity a elastyczność cenowa podaży	153
4.4.	Elastyczność podaży i popytu w praktyce	156
4.4.1.	Dlaczego ceny biletów kolejowych zmieniają się w zależności od pory dnia?	156
4.4.2.	Dlaczego dochody rolników spadły mimo wzrostu wydajności?	159

Rozdział 5. Popyt a teoria wyboru konsumenta	164
5.1. Standardowy model ekonomiczny	164
5.1.1. Wartość	165
5.2. Ograniczenie budżetowe: na co stać konsumenta?	167
5.2.1. Zmiana dochodu	170
5.2.2. Zmiana ceny	171
5.3. Preferencje, czyli czego chce konsument	174
5.3.1. Krzywe obojętności jako odzwierciedlenie preferencji	174
5.3.2. Graficzne przedstawienie krzywych obojętności	175
5.3.3. Cztery cechy krzywych obojętności	176
5.3.4. Użyteczność całkowita i użyteczność krańcowa	178
5.3.5. Krańcowa stopa substytucji	179
5.3.6. Krzywe obojętności: dwa skrajne przypadki	181
5.4. Optymalizacja, czyli co wybiera konsument	183
5.4.1. Wybór optymalny konsumenta	183
5.4.2. Jak zmiana dochodu wpływa na decyzje konsumenta?	185
5.4.3. Jak zmiana cen wpływa na decyzje konsumenta?	187
5.4.4. Efekt dochodowy i efekt substytucyjny	189
5.4.5. Wykreślanie krzywej popytu	191
5.4.6. Czy wszystkie krzywe popytu są nachylone ku dołowi?	193
5.4.7. Ścieżka ekspansji dochodowej	195
5.4.8. Krzywa Engla	198
5.5. Czy ludzie rzeczywiście myślą w ten sposób?	201
5.6. Behawioralne spojrzenie na zachowania konsumentów	201
5.6.1. Ludzie są zbyt pewni siebie	202
5.6.2. Ludzie przywiązują zbyt dużą wagę do pojedynczych, sugestywnych spostrzeżeń	202
5.6.3. Ludzie niechętnie zmieniają zdanie	203
5.6.4. Ludzie przejawiają naturalną tendencję do wyszukiwania przykładów potwierdzających ich obecne poglądy lub hipotezy	203
5.6.5. Ludzie stosują uproszczone reguły wnioskowania (tzw. heurystyki wydawania sądów)	203
5.6.6. Teoria oczekiwanej użyteczności a efekt kontekstu	205
Rozdział 6. Podaż a przedsiębiorstwa na rynkach konkurencyjnych	210
6.1. Koszty produkcji	210
6.1.1. Co to są koszty?	210
6.1.2. Koszty alternatywne produkcji	211
6.1.3. Koszty alternatywne kapitału	212
6.2. Produkcja i koszty	213
6.2.1. Funkcja produkcji	213
6.2.2. Od funkcji produkcji do krzywej kosztu całkowitego	216

6.3.	Miary kosztów	217
6.3.1.	Koszty stałe i zmienne	219
6.3.2.	Koszt przeciętny i koszt krańcowy	220
6.3.3.	Krzywe kosztów i ich kształty	221
6.3.4.	Typowe krzywe kosztów	224
6.4.	Koszty w krótkim i długim okresie	226
6.4.1.	Przeciętny koszt całkowity w krótkim i długim okresie	227
6.5.	Podsumowanie: rodzaje kosztów	228
6.6.	Przychody ze skali produkcji	229
6.6.1.	Korzyści i niekorzyści skali	230
6.7.	Co to jest rynek konkurencyjny?	232
6.7.1.	Istota konkurencji	232
6.7.2.	Utarg przedsiębiorstwa konkurencyjnego	233
6.7.3.	Utarg całkowity, koszt całkowity i zysk	235
6.7.4.	Zysk ekonomiczny a zysk księgowy	236
6.8.	Maksymalizacja zysku i krzywa podaży przedsiębiorstwa konkurencyjnego	237
6.8.1.	Prosty przykład maksymalizacji zysku	237
6.8.2.	Zysk normalny i zysk nadzwyczajny	238
6.8.3.	Krzywa kosztu krańcowego i decyzje dotyczące podaży	239
6.8.4.	Decyzja o tymczasowym wstrzymaniu produkcji	242
6.8.5.	Rozlane mleko i inne koszty utopione	244
6.8.6.	Decyzja o wyjściu z rynku lub wejściu na rynek	245
6.8.7.	Graficzny pomiar zysku	246
6.9.	Krzywa podaży na rynku konkurencyjnym	248
6.9.1.	Ujęcie krótkookresowe: podaż rynkowa przy stałej liczbie przedsiębiorstw	249
6.9.2.	Ujęcie długookresowe: podaż rynkowa przy zmiennej liczbie przedsiębiorstw	250
6.9.3.	Zmiana popytu w krótkim i długim okresie	253
6.9.4.	Dlaczego długookresowa krzywa podaży może być nachylona ku górze?	257
6.10.	Podsumowanie: krzywa podaży	258

Część III

Rynki, efektywność i dobrobyt	265
--------------------------------------	-----

Rozdział 7. Konsumenci, producenci i efektywność rynków	267
--	-----

7.1.	Nadwyżka konsumenta	268
7.1.1.	Skłonność do płacenia	268
7.1.2.	Pomiar nadwyżki konsumenta za pomocą krzywej popytu	270
7.1.3.	Nadwyżka konsumenta przy niższej cenie	273

7.1.4.	Jakie zastosowanie ma nadwyżka konsumenta?	275
7.1.5.	Czy nadwyżka konsumenta zawsze stanowi dobrą miarę dobrobytu ekonomicznego?	276
7.2.	Nadwyżka producenta	277
7.2.1.	Koszt i skłonność do sprzedaży	277
7.2.2.	Pomiar nadwyżki producenta za pomocą krzywej podaży	278
7.2.3.	Wpływ zmiany ceny na nadwyżkę producenta	281
7.3.	Efektywność rynku	283
7.3.1.	Efektywność ekonomiczna i marnotrawstwo	284
7.3.2.	Ocena stanu równowagi rynkowej	286
7.3.3.	Efektywność a sprawiedliwość	288
7.4.	Podsumowanie: efektywność rynku i zawodność rynku	290

Rozdział 8. Podaż, popyt i polityka państwa 295

8.1.	Regulacja cen	295
8.1.1.	Wpływ ceny maksymalnej na sytuację rynkową	296
8.1.2.	Wpływ ceny minimalnej na sytuację rynkową	299
8.1.3.	Konkluzja	301
8.2.	Podatki	301
8.2.1.	Wpływ podatków obciążających sprzedawców na sytuację rynkową	302
8.2.2.	Elastyczność a rozkład ciężaru opodatkowania	309
8.3.	Subwencje	311
8.3.1.	Wpływ subwencji na sytuację rynkową	312
8.4.	Podsumowanie	314

Część IV

Ekonomia sektora publicznego 319

Rozdział 9. System podatkowy i koszty opodatkowania 321

9.1.	Podatki a efektywność	321
9.2.	Zbędna strata społeczna z tytułu opodatkowania	322
9.2.1.	Wpływ podatku na uczestników rynku	324
9.2.2.	Zbędne straty społeczne i korzyści z wymiany handlowej	327
9.2.3.	Czynniki determinujące zbędną stratę społeczną	329
9.2.4.	Wpływ wysokości podatków na zbędną stratę społeczną i dochody podatkowe	332
9.3.	Obciążenia administracyjne	335
9.4.	Konstrukcja systemu podatkowego	337
9.4.1.	Cztery zasady podatkowe według Adama Smitha	337
9.4.2.	Krańcowa i przeciętna stopa podatkowa	337
9.4.3.	Podatek ryczałtowy	339

9.5.	Podatki i sprawiedliwość	339
9.5.1.	Zasada korzyści	340
9.5.2.	Zasada zdolności do płacenia	340
9.5.3.	Rozkład ciężaru opodatkowania a sprawiedliwość opodatkowania	342
9.6.	Podsumowanie	344

Część V

Zawodność rynku	351
----------------------------------	------------

Rozdział 10. Dobra publiczne, zasoby wspólne i dobra społecznie pożądane	353
---	------------

10.1.	Rodzaje dóbr	354
10.2.	Dobra publiczne	356
10.2.1.	Problem gapowicza	356
10.2.2.	Najważniejsze dobra publiczne	358
10.2.3.	Problemy analizy kosztów i korzyści	359
10.2.4.	Punkt optimum dla dobra publicznego	361
10.3.	Zasoby wspólne	363
10.3.1.	Tragedia wspólnego pastwiska	363
10.3.2.	Najważniejsze zasoby wspólne	365
10.4.	Dobra społecznie pożądane	366
10.4.1.	Edukacja jako dobro społecznie pożądane	367
10.4.2.	Opieka zdrowotna, ubezpieczenia i fundusze emerytalne jako dobra społecznie pożądane	368
10.4.3.	Dobra społecznie niepożądane	369
10.5.	Podsumowanie	370

Rozdział 11. Efekty zewnętrzne i zawodność rynku	375
---	------------

11.1.	Koszty i korzyści społeczne wynikające z decyzji podmiotów ekonomicznych	376
11.2.	Efekty zewnętrzne i nieefektywność rynku	378
11.2.1.	Ekonomia dobrobytu — krótkie przypomnienie	378
11.2.2.	Negatywne efekty zewnętrzne	379
11.2.3.	Pozytywne efekty zewnętrzne	382
11.3.	Prywatne rozwiązania problemu efektów zewnętrznych	384
11.3.1.	Rozwiązania prywatne	384
11.3.2.	Twierdzenie Coase'a	385
11.3.3.	Dlaczego prywatne rozwiązania nie zawsze się sprawdzają?	387
11.3.4.	Relacyjne efekty zewnętrzne	389
11.4.	Polityka państwa w obszarze efektów zewnętrznych	390
11.4.1.	Regulacja	390
11.4.2.	Podatki Pigou i subwencje	391

11.4.3.	Zbywalne pozwolenia na emisję zanieczyszczeń	393
11.5.	Publiczno-prywatne rozwiązania problemu efektów zewnętrznych	396
11.5.1.	Prawa własności	396
11.5.2.	Przeciwdziałanie pozycyjnemu wyścigowi zbrojeń	398
11.5.3.	Zastrzeżenia do ekonomicznego podejścia do problemu zanieczyszczenia środowiska	398
11.6.	Zawodność państwa	399
11.6.1.	Teoria wyboru publicznego	400
11.6.2.	Niewidzialna ręka rynku kontra interes publiczny	401
11.6.3.	Motywy wyborców	402
11.6.4.	Motywy polityków	402
11.6.5.	Motywy biurokratów	403
11.6.6.	Efekt wąskich interesów	403
11.6.7.	Poszukiwanie renty	405
11.6.8.	Krótkoterminowość	406
11.6.9.	Nieefektywność sektora publicznego	406
11.6.10.	Kumoterstwo	407
11.6.11.	Nieefektywność systemu podatkowego	407
11.7.	Podsumowanie	408

Rozdział 12. Ekonomia informacji i ekonomia behawioralna 413

12.1.	„Pan” i „sługa”	413
12.2.	Asymetria informacji	414
12.2.1.	Ukryte działania i pokusa nadużycia	415
12.2.2.	Ukryte właściwości: negatywna selekcja i problem „cytryny”	418
12.2.3.	Sygnalizowanie ukrytych informacji	420
12.2.4.	Odsiew jako metoda ujawniania informacji	421
12.2.5.	Asymetria informacji a polityka państwa	422
12.3.	Odchylenia od standardowego modelu ekonomicznego	423
12.3.1.	Ludzie nie zawsze zachowują się racjonalnie	423
12.3.2.	Ludziom zależy na sprawiedliwości	426
12.3.3.	Ludzie podejmują odmienne decyzje w zależności od horyzontu czasowego	427
12.4.	Podsumowanie	428

Część VI

Zachowanie przedsiębiorstw i struktury rynkowe 433

Rozdział 13. Decyzje produkcyjne przedsiębiorstw 435

13.1.	Izokwanty i izokoszty	435
13.1.1.	Izokwanty produkcji	436
13.1.2.	Izokoszty	439

13.2.	Kombinacja nakładów o najniższym koszcie	442
13.2.1.	Zakończenie	444
13.3.	Podsumowanie	445
Rozdział 14. Struktury rynkowe: monopol.		449
14.1.	Konkurencja niedoskonała	449
14.2.	Przyczyny powstawania monopolu	451
14.2.1.	Monopolizacja zasobów	452
14.2.2.	Monopole państwowe	452
14.2.3.	Monopole naturalne	454
14.2.4.	Wzrost zewnętrzny	456
14.3.	Decyzje produkcyjne i cenowe przedsiębiorstw monopolistycznych .	456
14.3.1.	Monopol a konkurencja	456
14.3.2.	Utarę przedsiębiorstwa monopolistycznego	458
14.3.3.	Maksymalizacja zysku	461
14.3.4.	Zysk monopolowy	462
14.4.	Koszt społeczny monopolu	464
14.4.1.	Zbędna strata społeczna	464
14.4.2.	Czy zysk monopolowy jest kosztem społecznym?	467
14.5.	Różnicowanie cen	468
14.5.1.	Przykład ustalania ceny	469
14.5.2.	Wnioski	470
14.5.3.	Analiza mechanizmu różnicowania ceny	472
14.5.4.	Przykłady różnicowania ceny	474
14.6.	Polityka państwa wobec monopolu	475
14.6.1.	Regulacja	477
14.6.2.	Własność publiczna	479
14.6.3.	Bezczynność	479
14.7.	Podsumowanie	480
Rozdział 15. Konkurencja monopolistyczna		487
15.1.	Konkurencja między zróżnicowanymi produktami	488
15.1.1.	Konkurencja monopolistyczna w ujęciu krótkookresowym	489
15.1.2.	Równowaga długookresowa	490
15.1.3.	Konkurencja monopolistyczna a konkurencja doskonała	492
15.1.4.	Konkurencja monopolistyczna a dobrobyt społeczny	495
15.2.	Reklama i budowanie marki	496
15.2.1.	Kontrowersje wokół reklamy	497
15.2.2.	Reklama jako wskaźnik jakości	498
15.2.3.	Marki	499
15.3.	Rynki kontestowalne	501
15.4.	Podsumowanie	503

Rozdział 16. Oligopol	508
16.1. Charakterystyka oligopolu	509
16.1.1. Różnicowanie produktów	509
16.1.2. Współzależność	510
16.1.3. Przykład duopolu	510
16.1.4. Konkurencja, monopole i kartele	511
16.1.5. Równowaga w warunkach oligopolu	512
16.1.6. Jak wielkość oligopolu wpływa na sytuację rynkową?	514
16.1.7. Oligopole i złamane krzywe popytu	515
16.2. Teoria gier i ekonomia kooperacji	517
16.2.1. Dylemat więźnia	519
16.2.2. Oligopol jako przykład dylematu więźnia	521
16.2.3. Inne przykłady dylematu więźnia	523
16.2.4. Równowaga Nasha	524
16.2.5. Dylemat więźnia a dobrobyt społeczny	528
16.2.6. Dlaczego ludzie czasami kooperują?	529
16.3. Modele oligopolu	531
16.3.1. Model Cournota	531
16.3.2. Model Bertranda	534
16.3.3. Model Stackelberga	535
16.4. Polityka państwa wobec oligopoli	536
16.4.1. Ograniczanie handlu i prawo o ochronie konkurencji	536
16.4.2. Kontrowersje wokół polityki ochrony konkurencji	537
16.5. Podsumowanie	541

Część VII

Rynki czynników produkcji	547
----------------------------------	-----

Rozdział 17. Ekonomia rynku pracy	549
17.1. Popyt na pracę	550
17.1.1. Przedsiębiorstwo konkurencyjne maksymalizujące zysk	550
17.1.2. Funkcja produkcji i produkt krańcowy pracy	551
17.1.3. Wartość produktu krańcowego pracy i popyt na pracę	553
17.1.4. Popyt na czynniki produkcji i podaż produktów, czyli dwie strony tego samego medalu	555
17.1.5. Co powoduje przesunięcie krzywej popytu na pracę?	556
17.2. Podaż pracy	557
17.2.1. Wybór między pracą a czasem wolnym	557
17.2.2. Wpływ płac na podaż pracy	558
17.2.3. Co powoduje przesunięcia krzywej podaży pracy?	561
17.3. Równowaga na rynku pracy	562

17.3.1.	Zmiany podaży pracy	563
17.3.2.	Zmiany popytu na pracę	564
17.3.3.	Monopson	565
17.4.	Zróżnicowanie płac	567
17.4.1.	Zróżnicowanie kompensacyjne	567
17.4.2.	Kapitał ludzki	568
17.4.3.	Zdolności, zaangażowanie i przypadek	569
17.4.4.	Alternatywne spojrzenie na wykształcenie: sygnalizacja	570
17.4.5.	Fenomen megagwiazdy	571
17.4.6.	Płace przewyższające poziom równowagi	572
17.5.	Ekonomia dyskryminacji	577
17.5.1.	Dyskryminacja na rynku pracy	577
17.5.2.	Dyskryminacja ze strony pracodawców	580
17.5.3.	Dyskryminacja ze strony klientów i państwa	580
17.5.4.	Model gustu pracodawcy Beckera	581
17.6.	Pozostałe czynniki produkcji: ziemia i kapitał	583
17.6.1.	Równowaga na rynkach ziemi i kapitału	583
17.6.2.	Powiązania między czynnikami produkcji	585
17.7.	Renta ekonomiczna	586
17.8.	Podsumowanie	588

Część VIII

Nierówność	595
-------------------	-----

Rozdział 18. Nierówność dochodowa i ubóstwo	597
--	-----

18.1.	Metody pomiaru nierówności dochodowych	598
18.1.1.	Nierówności dochodowe	598
18.1.2.	Krzywa Lorenza	599
18.1.3.	Współczynnik Giniego	602
18.1.4.	Problemy z pomiarem nierówności	605
18.1.5.	Mobilność ekonomiczna	607
18.1.6.	Stopa ubóstwa	607
18.2.	Filozofia polityczna redystrybucji dochodu	610
18.2.1.	Utylitaryzm	610
18.2.2.	Liberalizm	612
18.2.3.	Libertarianizm	614
18.2.4.	Libertariański paternalizm	615
18.2.5.	Metody zwalczania ubóstwa	616
18.2.6.	Płaca minimalna	616
18.2.7.	Finansowa pomoc społeczna	617
18.2.8.	Ujemny podatek dochodowy	618
18.2.9.	Rzeczowa pomoc społeczna	619

18.2.10.	Polityka zwalczania ubóstwa a zachęty do podejmowania pracy . .	619
18.3.	Podsumowanie	621

Część IX

Wymiana handlowa	625
-----------------------------------	------------

Rozdział 19. Współzależność i korzyści z wymiany handlowej	627
---	------------

19.1.	Granica możliwości produkcyjnych	627
19.1.1.	Obliczanie kosztu alternatywnego	629
19.1.2.	Kształt granicy możliwości produkcyjnych	631
19.1.3.	Przesunięcie granicy możliwości produkcyjnych	632
19.2.	Handel międzynarodowy	635
19.2.1.	Ilustracja współczesnej gospodarki	636
19.2.2.	Możliwości produkcyjne	638
19.2.3.	Specjalizacja i wymiana handlowa	641
19.3.	Zasada korzyści komparatywnych	643
19.3.1.	Przewaga absolutna	643
19.3.2.	Koszt alternatywny i przewaga komparatywna	644
19.3.3.	Przewaga komparatywna i wymiana handlowa	645
19.3.4.	Czy kraje europejskie powinny handlować z innymi krajami? . . .	646
19.4.	Uwarunkowania wymiany handlowej	647
19.4.1.	Stan równowagi bez wymiany handlowej	648
19.4.2.	Cena światowa i przewaga komparatywna	649
19.5.	Kto zyskuje, a kto traci na wymianie handlowej?	650
19.5.1.	Korzyści i straty kraju eksportującego	650
19.5.2.	Korzyści i straty kraju importującego	653
19.6.	Bariery handlowe	656
19.6.1.	Skutki stosowania cel	656
19.6.2.	Skutki wprowadzenia kontyngentu przywozowego	658
19.6.3.	Bariery pozataryfowe	662
19.6.4.	Wnioski dotyczące polityki handlowej	663
19.6.5.	Argumenty za ograniczeniem wolnego handlu	664
19.7.	Podsumowanie	667

Indeks	673
-------------------------	------------